

GEBRUIK VAN DE ARMEN ONDER HET LOOPEN.

A. R. WALLACE vermeldt in zijn boek over apen (*Monkeys; their Affinities and Distribution*) als één van de kenmerken waardoor de mensch zich van dezen onderscheidt, o. a. dit, dat bij eerstgenoemde de handen in 't geheel geen dienst doen bij beweging van de eene plaats naar de andere.

In »*Nature*» (nommer van 28 Nov. 1901) maakt nu BASIL W. MARTIN op de zwaaiende beweging opmerkzaam, waarin het meeren-deel der menschen onder het gaan armen en handen brengen. »Men kan gerust beweren dat iedereen, het kind zoo goed als de volwassene, nu en dan op die wijze voortschrijdt. Voor kleine kinderen schijnt het zelfs de natuurlijke manier van loopen; geofende voetgangers en hardloopers doen het niet.»

MARTIN oppert de gissing, dat die spierbewegingen, waardoor de bovenste ledematen steeds in tegenovergestelde richtingen van die der onderste komen, mogelijk nog een overblijfsel zijn uit een vroegeren toestand, toen onze voorgangers nog op alle vier gingen. Naar men weet maken de anthropomorphe apen van hun voorste ledematen gebruik om zich voorwaarts te bewegen en gaan de bavianen op alle vier, op een wijze niet veel verschillend van die der honden.

Bovenstaand denkbeeld schijnt eenige opmerkzaamheid te verdienen en zij het onderzoek van deskundigen aanbevelen. Voorshands ben ik voor mij weinig geneigd het voor juist aan te nemen.

In 't algemeen heeft het atavisme, of liever gezegd het voorgeslacht, een breeden rug, waarop wel eens meer geschoven wordt, hebbelijkheden, gewoonten, zonden, dan billijk schijnt. En de arme zondebok kan daartegen niet in verzet komen!

In het onderhavig geval ontbreekt m. i. een voornaam criterium, te weten dat de gewoonte vroeger bestond, toen doelmatig was, doch later ophield dit te zijn. Zoolang de mensch, of zoo men wil zijn voorvader, zich nog op handen en voeten voortbewoog, kon van een zwaaiende beweging der voorste ledematen geen sprake zijn. Hij kan daarmee eerst begonnen wezen bij de eerste pogingen om zich in opgerichten stand, op zijn voetzolen, voort te bewegen. Waar-

schijnlijk zwaaide hij toen zelfs zeer sterk, evenals nu nog kinderen bij hun eerste loopoefeningen. Doch langzamerhand vorderingen in de kunst makend, bespeurde hij dat de hulp der armen, die als balanceerstokken dienst deden, desnoods daarbij geheel gemist konden worden.

Het zwaartepunt van ons lichaam wordt onder het gaan voortdurend verplaatst en beschrijft daarbij een kronkellijn, die in zigzag, van rechts naar links en omgekeerd, en gelijktijdig ook nog van boven naar onderen en van onderen naar boven gaat. Doch, hoe samengesteld die verplaatsing ook zijn mag, men slaagt er in door kleine draaiende, even samengestelde bewegingen van het bovenlijf het evenwicht te bewaren. De balanceerstokken worden daarom niet geheel overbodig. Niet alleen dat ze als noodhulpen nu en dan in dienst worden gesteld, doch — gelijk men aan zich zelf en anderen lichtelijk kan opmerken — velen houden toch gaarne een of beide armen nog in een lichte slingerende beweging, waardoor de gang zekerder wordt en de bewegingen van 't bovenlijf, met name de draaiing van het bekken, veel geringer.

Aan de opmerking van den Engelschman ligt, meen ik, een kleine begripsverwarring ten grondslag: hij beschouwt als nutteloos wat niet onmisbaar is. Doch ik reken het gelukkig dat ons lichaam niet naar dit DIOGENES-beginsel is ingericht en dat daarbij veeleer de waarheid werd betracht, dat het goed is meer dan één pijl in zijn koker te hebben. Er zijn toch vele organen, die elkander in het te verrichten werk ondersteunen, en dat in meerdere of mindere mate van elkander kunnen overnemen in verhoudingen, die naar omstandigheden kunnen afwisselen. Zoo is de huid de longen behulpzaam voor de ademhaling en beide genoemde organen helpen de nieren voor de waterafscheiding uit het bloed. En nu zal wel niemand beweren dat zulk een medewerking, hoe gering zij dan ook soms zijn moge, daarom nutteloos zou zijn. Daarom is 't ook goed, dat het slingeren met de armen — een gewoonte ons uit de kinderjaren bijgebleven en waarschijnlijk *niet* een overgeërfd hebbelijkheid — nooit geheel wordt afgeleerd. Zeer zeker, een hevig zwaaien kwetst ons schoonheidsgevoel en geldt daarom als ongemanierd. Doch soms, b.v. op gladde wegen, kan men van zijn balanceerstokken wezenlijken dienst hebben. En wat het kleine, even zichtbaar op en neer gaan van arm en hand betreft, gelijk men in gewone omstandigheden bij de meesten ziet, dit ontsiert den gang niet.

R. S. Tj. M.